

ПЪРВИЯТ КОНЦЕРТ НА ФЕСТИВАЛА

С празнична тържественост и ентузиазъм, които подсказват от една страна отлична подготовка, а от друга — пълна увереност в успешния ход на прегледа на българското симфонично изкуство, оркестърът на Русенската филхармония откри този първи по рода си музикален фестивал. Радостното възбуждение преди концерта и топлотата, с която бяха посрещнати творбите на българските композитори и техните изпълнители, ни напомни онези незабравими дни, когато се раждаха първите значителни произведения на новата социалистическа музика, пълни с възторга и патоса на нашето време, спонтанно и въодушевлено отзвучали в сърцата на хилядите слушатели. Русенската публика, която несъмнено притежава отзивчивостта и естетическата възискателност на една просветена аудитория, се откликна още на първия концерт с онази искреност и заразяваща непосредственост, с която се отмерват най-вънлуващите проявления на българското музикално творчество и изпълнителско изкуство.

В програмата на първия концерт на домашните бяха включени „Празнична увертюра“ от Веселин Стоянов, „Младешка симфония“ от Филип Кутев и ораторията „Партизани“ от Светослав Обретенов — три достатъчно представителни творби на българската музика за начало на един многодневен музикален празник. Дирижираше главният диригент на оркестъра Илия Темков.

Име като че ли свикнахме да мерим ръста на оркестрите по периодически провежданите прегледи на държавните симфонични оркестри, и ако на предишния преглед имаше известна резервираност относно художественото и техническо изразяване на русенския оркестър, то днес, струва ми се, подобни съмнения не може да има. Оркестърът е постигнал не само онова, което му липсваше, но се е домогал до една далеч по-висока и по-зряла изпълнителска култура, която му позволява да се справи с трудните проблеми на съвременната симфонична интерпретация. Блягодарение на подобрените акустични условия ние имаме възможност да чуем и преценим реалното звучение на оркестъра. Русенските филхармонисти винаги са се отличавали със своя наситен и интензивен звук. И сега тази типична тяхна звучност беше излявена достатъчно красноречиво, по какъ тази пълнота и масивност на тоновата палитра се е прибавила и една мекота на звука, една кантиленост, която придава на музикалната мисъл по-голяма дълбочина. Грижата за мелодията, независимо от това дали тя е водеща или контрапунктираща, става съществен белег в художествената интерпретация на диригент и оркестър. Прави впечатление също техническата прецизност, с която са изработени всички партии, с която са поднесени всички детайли, особено в симфонията на Кутев. В тази грижа за техническото овладяване на партитурите аз виждам един от най-важните елементи на истинския професионализъм, за съжаление така често подценяван в ежедневието

практика дори на добрите оркестри. Постигната е вече и онази звукова балансираност и пластичност, която позволява да се чуят всички вътрешни глагове и същевременно да се открие цялото темброво богатство на оркестъра. Несъмнено звучността на оркестъра се е обогатила не само по своята пълнота и интензивност, но и по отношение на колорита. Сега оркестърът има и по-широка динамична амплитуда (особено цингуларите). С професионална прецизност се провеждат и солата в отделните творби.

В изпълнението на диригента се налага, наред с грижата за професионално - техническата изработеност и прецизност на оркестровата партитура, желанието за широко, мащабно песенно изграждане на творбите, вътрешна емоционална развълнуваност и дори, бих казал, приповдигнатост на чувствата. Тези качества се налагат буквално във всички творби. Темков не остава неизяснено нито едно място. Това даде възможност да се чуят творбите в тяхното истинско многогласно и многотемброво звучение. Струва ми се, че диригентът е най-верен в ораторията на Обретенов (с изключение на маршовата тема на идващите съветски войски в „Прелома“, дадена много бавно, и финала на ора-

трибваше да бъде взет дори малко по-бързо, отколкото първоначалното темпо на увертюрата).

С най-голяма възискателност беше изработена симфонията на Кутев. Самообитната народност на полифония на това произведение беше разкрита по един рядък начин. Зазвучаха гласове, които при други изпълнения са оставали незабелязани за слушатели. Това придаде особена пластичност, на симфоничното изграждане. Към най-хубавите постижения ще отнесем бавната част на симфонията, отчасти първата (без разработката) и четвъртата част (без средния дял). Но и тук склонността към забавяне на темпото не позволи да се изявят изясняването и лекотата на скерцото, драматизмът на първата част (най-вече в разработките епизоди), светлата празничност на финала. В желанието да обхване всеки детайл диригентът понякога изпусна цялото, изключително различава формата. Струва ми се също така, че емоционалната приповдигнатост налага върху симфонията един творчески подчертан патетичен отенък. В изпълнението на симфонията на Кутев още липсват верните темпа, точният вътрешен ритъм, които ще очертаят степените на идейното обобщение, съставлява на „младешкото“ в нея. Иначе тя е достатъчно „зряла“ в професионално-техническо отношение. Да се надяваме, че оркестърът и диригентът ще я направят толкова зряла и откъм нейната идейно художествена страна.

Първият концерт на русенските филхармонии, ръководени от своя главен диригент, остави трайно впечатление у слушателите. Една голяма задача е решена сериозно и задълбочено. Търсена е една самостоятелна трактовка. Можем да не се съгласим с един или друг момент от изпълнението, но едно е неоспоримо — диригент и оркестър са работили с искрена любов над три значителни произведения на новата българска музика.

Венелин КРЪСТЕВ

торията, също така забавен и най-важното лишен от участието на посещите мелодията мелни инструменти). И макар техническата прецизност да не беше на висотата на останалите две произведения от програмата, съдържанието на ораторията беше върно разкрито. Великолепно беше изработена хоровата партия, така блястящо и силно поднесена от Българската хорова капела „Светослав Обретенов“ (главен диригент Д. Гусков). Между солистите изпъкнаха мецосопраното Ана Гергова, която изпя с много настроение и върно чувство за изграждане, солото на майката-партизанка, и винаги коректната Виржиния Цикова. Добре се представи и басът Добрич Машков. За съжаление трудната солова партия на младия партизанин не беше застъпена пълноценно (за което гостуващият тенор Т. Антонов има най-малка вина).

По-спорно ми се стори изпълнението на „Празничната увертюра“ от В. Стоянов. Поради бавното темпо тя не можа да прозвучи с онай блясък и увлекателност, които са присъщи на това произведение. Получи се така, че финалният апотез, който е в по-бавно химново темпо,